

Девіантна поведінка дітей (Теоретичні аспекти)

Соціальна поведінка, яка не відповідає суспільним нормам має назву асоціальної.

Така поведінка буває трьох видів:

- а) **аморальна** - порушення норм моралі і правил людського співжиття;
- б) **протиправна** - правопорушення, яке підлягає покаранню, але не кримінальному;
- в) **злочинна** - порушення кримінально-правових норм

Асоціальна поведінка поділяється на девіантну та делінквентну.

Девіантна поведінка - система вчинків або окремі вчинки дитини (людини), які мають характер відхилення від прийнятих у суспільстві норм (правових і моральних).

Делінквентна поведінка - це сукупність протиправних вчинків людини, за які в особливо важких випадках може накладатися покарання згідно статей цивільного й кримінального кодексі. (Це порушення поведінки, не обумовлене психічними захворюваннями)

До основних видів девіантної поведінки належать злочинність, наркоманія, алкоголізм, аморальність.

Зв'язок між ними полягає в тому, що скоєнню злочину часто передують не - протиправна поведінка (розбещеність, систематичне пияцтво, вживання наркотичних речовин тощо).

Коли антисоціальні вчинки загрожують соціуму та караються в кримінальному порядку, їх називають злочинами й відповідно говорять про злочинну поведінку та особистість правопорушника, тобто суб'єкта, який скоїв злочин і визнаний винним у ході судового розгляду.

До основних причин девіантної поведінки відносять

- **Наростання емоційної напруженості**, (яка характеризується виходом за нормальні межі почуттів, емоцій, переживань дітей;
- **Неправильне виховання** (сутність якого характеризують два основних стилі: або "тепличної опіки", або "холодного відторгнення")
- **Соціальні чинники** (низький рівень життя, конфлікти в сім'ї, відсутність батьків з певних причин і т.д.)

Третирування

- Однією з форм асоціальної поведінки є систематичне переслідування (третирування, або «моббінг» та «біллінг») учнів у закладах освіти однокласниками або старшими учнями.
- **Феномен третирування** одних учнів іншими став досить серйозною соціальною проблемою не лише у закладах освіти, а й у суспільстві в цілому.
- За своєю сутністю третирування – це специфічна форма агресивної поведінки, при якій сильніший (авторитетний) учень (або учні) систематично переслідує іншого (слабкого, аутсайдера).
- Ситуація третирування не обмежується лише ролями «агресора» і «жертви», вона «втягує» інших однокласників, роблячи їх активними або пасивними учасниками цих відносин.

Форми третирування

- фізична (побиття учня),
- вербальна (вербальні образи, погрози, ворожі насмішки або жарти)
- соціальна (непрямі форми фізичної та вербальної агресії - бойкот, ворожа міміка та жестикуляція)

Форми третирування

- **«Кібертретирування»**. Під ним розуміють форму поведінки, яка полягає у розсиланні повідомлень агресивного та образливого характеру з використанням нових інформаційних та комунікаційних технологій (Інтернет, мобільний телефон).
- Третирування через Інтернет дозволяє агресорові зберегти свою анонімність і перетворити ситуацію переслідування на своєрідний «маскарад».

